

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

24. maj 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 152 (Alm. del) af 16. december 2016

Spørgsmål

Vil ministeren beregne effekten efter tilbageløb og adfærd af Enhedslistens forslag om en 30 timers arbejdsuge i 2025 og efter fuld indfasning i 2038 som foreslået i ”Tid til mere – job til flere. Økonomisk baggrundsnotat om 30 timers arbejdsuge” med baggrund i de antagelser, Enhedslisten lægger til grund i notatet? Ministeren bedes ligeledes vurdere validiteten af hver antagelse enkeltvis.

Effekten bedes vist på følgende variable:

- BNP i mia. kr.
- Beskæftigelsen i 1.000 personer
- Årlig vækst i BNP
- Strukturel ledighed
- Lønkonkurrenceevne
- Offentlige finanser

Yderligere bedes ministeren vurdere, om forslaget kan gennemføres inden for budgetlovens rammer.

Svar

I Danmark er det som udgangspunkt arbejdsmarkedets parter, der aftaler de almindelige arbejdstidsregler, herunder længden af en normal arbejdsuge. Den aftalte arbejdstid indebærer overordnet en afvejning mellem velstand og fritid. Denne afvejning tager blandt andet udgangspunkt i lønmodtagere og virksomheders ønsker og incitamenter, herunder med hensyn til beskatning og virksomhedernes muligheder for at tilrettelægge produktionen effektivt.

Det er således som udgangspunkt arbejdsmarkedets parter, der i givet fald skal beslutte en nedsættelse af normalarbejdsgugens længde fra 37 timer til 30 timer. Der er usikkerhed om, hvordan en sådan aftale eller eventuel lovgivning fra central hånd om normalarbejdsgugens længde vil virke i praksis. Det skal blandt andet ses i lyset af, at flere kan vælge at arbejde over eller tage bijob. Desuden har nogen i forvejen job uden fast arbejdstid eller er deltidsbeskæftigede og påvirkes derfor ikke nødvendigvis af en lavere normal ugentlig arbejdstid, *jf. også Tid til mere – job til flere. Økonomisk baggrundsnotat om 30 timers arbejdsuge.*

En reduktion i normalarbejdsugens længde vil dog helt overordnet betyde færre arbejdstimer, lavere månedsløn og lavere BNP i forhold til, hvis normalarbejdstiden ikke sættes ned. Størrelsesordenen af disse effekter vil afhænge af, hvor meget mindre der rent faktisk vil blive arbejdet, det vil sige hvor stort et gennemslag en lavere ugentlig normalarbejdstid vil have på den gennemsnitlige arbejdstid.

Kortere arbejdstid skaber som udgangspunkt ikke flere arbejdspladser. Der er ikke et fast antal arbejdstimer i samfundet, som kan fordeles mellem flere eller færre jobs. Lavere arbejdstid betyder isoleret set lavere velstand og dermed også lavere efterspørgsel på varer og tjenester – og i sidste ende også på arbejdstimer.

Den strukturelle ledighed og beskæftigelse (dvs. antallet af beskæftigede på nogle års sigt) vil som udgangspunkt være upåvirkede af en reduktion af normalarbejdsugens længde. Der vil dermed hverken blive flere eller færre beskæftigede på sigt. Reduktionen i den gennemsnitlige arbejdstid vil således bestemme faldet i det samlede antal arbejdstimer.¹

I Danmark finansieres de offentlige velfærdsydelser overordnet af skatter på danskernes indkomst relateret til arbejde samt afgifter på det privatforbrug, som indkomsterne muliggør. Finansieringen af velfærdssamfundet afhænger dermed af, hvor meget befolkningen arbejder. Hver arbejdstime har altså ikke kun betydning for den enkeltes muligheder for privatforbrug, men også for skattegrundlaget og derigennem for hvilke ydelser og service, den offentlige sektor kan tilbyde. Arbejdsudbuddet er desuden vigtigt for, om der er tilstrækkelig arbejdskraft til rådighed for den offentlige sektor.

Hvis den offentlige service i et givet år skal fastholdes samtidig med, at normalarbejdstiden sættes ned, som Enhedslisten forudsætter, vil dette som udgangspunkt svare til et uændret antal arbejdstimer i den offentlige sektor. Det vil fx sige et uændret antal lærertimer, sygeplejetimer, hjemmehjælpstimer osv. Med en kortere arbejdstid vil dette kræve, at antallet af offentligt ansatte øges. Det vil også kræve en omlægning af uddannelsesindsatsen, så flere uddannes i de relevante fag over en længere periode.² Da den strukturelle beskæftigelse er uændret, vil et øget antal offentligt ansatte resultere i en tilsvarende reduktion af den private beskæftigelse. Det arbejdsudbud, der står til rådighed for den private sektor, vil således både være reduceret i antal personer og endnu mere i antal præsterede arbejdstimer.

Reduktionen i antallet af arbejdstimer vil isoleret set medføre lavere skatteindtægter. Finansiering af udgifterne til et uændret offentligt serviceniveau vil derfor kræve, at privat og offentligt ansatte i sidste ende skal betale en større del af deres

¹ Såfremt kompensationsgraden ved fx ledighed ændrer sig, vil det samlede antal beskæftigede kunne ændre sig som følge af en ændring i arbejdsudbuddet. I dette svar forudsættes dog, at der ikke er deltagelseeffekter forbundet med eventuelle ændringer i kompensationsgraderne forbundet med den *umiddelbare* ændring i arbejdstiden, *jf. også nedenfor*.

² Der ses i dette svar bort fra, at en omlægning af uddannelsesindsatsen kan have betydning for erhvervsdeltagelsen og produktiviteten for de pågældende personer – svarende til en antagelse om, at en sådan omlægning sker mellem grupper af uddannelser, hvor der i gennemsnit ikke er forskelle i erhvervsdeltagelse eller produktivetsniveau.

lavere indkomst i skat. Således vil husholdningernes disponible indkomster falde forholdsvis mere end reduktionen i arbejdstiden.

Nedenfor foretages en beregning af virkningerne af en 30 timers arbejdsuge med udgangspunkt i Enhedslistens forudsætninger. Disse forudsætninger må dog justeres på visse punkter – herunder som minimum således, at faldet i det samlede antal arbejdstimer for lønmodtagerne bliver 12,5 pct. (inden afledt adfærd) frem for de knap 6 pct., som Enhedslisten omtaler som ”det realistiske scenarie”, *jf. nedenfor*. Det skal dog understreges, at forudsætningerne for beregningerne fortsat er behæftet med så stor usikkerhed, at de beregnede virkninger snarere skal ses som et muligt udfald end som Finansministeriets bud på det mest sandsynlige resultat af at nedsætte normalarbejdsugens længde til 30 timer. Udvalgte resultater fra vurderingen, efter effekten er fuldt indfaset, fremgår af tabel 1.

Tabel 1

Udvalgte elementer i vurderingen af den isolerede virkning af 30 timers arbejdsuge (uden modgående styrkelse af de offentlige finanser), fuldt indfaset 2038.

Virkning af lavere arbejdstid

Strukturelt BNP i 2038	-12,7 pct.
Strukturelt BNP i 2038 (2017-niveau)	-269 mia. kr.
Årlig real BNP-vækst 2017-2038	-0,7 pct.-point
Strukturel beskæftigelse i 2038 (personer)	Uændret
Lønkonkurrenceevne	Uændret
Finanspolitisk holdbarhed	-2,5 pct. af BNP
Indkomstforskelle målt ved Gini-koefficient ved fuld indfasning af lavere arbejdstid (inden afledte adfærdsvirkninger)	1 pct.-point

Ændring i disponibel indkomst før boligudgifter i 2040 ved reduktion af arbejdstid fra 37 til 30 timer, 2017-priser

Enlig LO-arbejder uden børn i lejebolig	-52.400 kr.
Enlig pensionist i lejebolig	-38.000 kr.

Anm.: Forudsætningerne for beregningen er nærmere beskrevet nedenfor.

Kilde: Egne beregninger

Idet det forudsættes, at den 30 timers arbejdsuge gradvist indfases over 21 år, vil den fulde virkning ikke være slået igennem i 2025. Således vil det strukturelle BNP i 2025 være reduceret med 100 mia. kr. (i 2017-niveau) i forhold til et forløb med uændret arbejdstid, hvilket svarer til en reduktion på 4,7 pct. Den årlige reale BNP-vækst fra 2017 til 2025 bliver reduceret med 0,6 pct.-point. Strukturel beskæftigelse (personer) vil ikke blive påvirket af en reduktion af den aftalte arbejdstid og på sigt vil lønkonkurrenceevnen være uændret, *jf. ovenfor*. De offentlige finanser svækkes i et omfang, så de ikke længere er holdbare, hvilket også betyder,

at underskuddet på den strukturelle offentlige saldo i stort set hele forløbet vil overskride budgetlovens underskudsgrænse.

Enhedslistens forudsætninger om gennemslag på fuldtidsbeskæftigelsen

Et centralt spørgsmål er, i hvilket omfang en reduktion af normalarbejdsugens længde slår igennem på den gennemsnitlige arbejdstid og det samlede antal arbejdstimer i økonomien. Med fuldt gennemslag af den reducerede normalarbejdstid menes der i det følgende en situation, hvor alle beskæftigede reducerer deres arbejdstid med ca. 19 pct. svarende til 7 ud af 37 timer.³

I *Tid til mere – job til flere, Økonomisk baggrundsnotat om 30 timers arbejdsuge* skriver Enhedslisten, at gennemslaget på det samlede antal arbejdstimer i ”det realistiske scenarie” er begrænset, således at det samlede antal arbejdstimer reduceres med knap 6 pct. svarende til under en tredjedel af fuldt gennemslag. Dette afspejler blandt andet, at beskæftigede uden for det overenskomstdækkede arbejdsmarked, selvstændige, specialister og ledere samt deltidsansatte antages ikke at gå ned i tid i Enhedslistens beregning.⁴ Enhedslistens beregning bør imidlertid efter Finansministeriets vurdering justeres på mindst to områder.

For det *første* antager Enhedslisten i beregningen, at antallet af privat beskæftigede er uændret samtidig med, at den offentlige beskæftigelse øges for at opretholde uændret antal arbejdstimer i det offentlige. Enhedslisten antager således reelt, at lavere arbejdstid øger det samlede antal beskæftigede. Som beskrevet, vil en reduktion af arbejdstiden imidlertid ikke øge den strukturelle beskæftigelse.

For det *andet* antager Enhedslisten, at en stor gruppe deltidsbeskæftigede vil øge deres arbejdstid i et omfang, så den samlede arbejdstid for deltidsansatte stiger med 25 pct. Ufrivillig deltidsbeskæftigelse må dog som udgangspunkt betragtes som enten et midlertidigt fænomen for den enkelte eller et fænomen, som er knyttet til en lavkonjunktur. I 2015 angav 88 pct. af samtlige beskæftigede ifølge arbejdskraftundersøgelsen, at de var tilfredse med deres arbejdstid, mens 7½ pct. gerne ville arbejde mindre og 4½ pct. gerne mere.⁵ Af de deltidsansatte angav en begrænset gruppe på ca. 19 pct., at årsagen til deres deltidsarbejde er, at de ikke kan få andet arbejde.⁶ Dette kan afspejle almindelige søgefriktioner på arbejdsmarkedet – det kan være tids- og ressourcekrævende at finde et job med den ønskede arbejdstid, og da folks ønsker skifter over tid, vil der altid være nogle, der ønsker højere eller lavere arbejdstid end i deres nuværende job. Mens selv hvis disse personer fik mulighed for at justere deres arbejdstid, ville de som gruppe skulle mere end fordoble deres arbejdstid, hvis den samlede arbejdstid for deltidsbeskæftigede skulle øges med 25 pct. Det vurderes ikke realistisk.

³ I et tidligere svar på spørgsmål fra Finansudvalget, har Finansministeriet foretaget en beregning under forudsætning om fuldt gennemslag, jf. svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 235 af 13. april 2016 (alm. del).

⁴ Enhedslisten omtaler ikke eksplicit selvstændige, men det lægges til grund, at forudsætningen også gælder selvstændige.

⁵ www.statistikbanken.dk/AKU501

⁶ Egen beregning på baggrund af Arbejdskraftundersøgelserne fra 2015.

Disse to forhold må nødvendigvis korrigeres, hvis der skal foretages et skøn over effekterne af en nedsættelse af normalarbejdsugens længde. Til forskel fra Enhedslistens beregning medregnes derfor i dette svar et bidrag til den samlede reduktion af arbejdstimer i økonomien fra en reduktion af arbejdstiden blandt både privat og offentligt ansatte. Endvidere indregnes ikke en arbejdstidsstigning blandt de deltidansatte.

Derudover anvendes Enhedslistens forudsætninger for beregningen af ændringen i det samlede antal arbejdstimer i økonomien. Dette er ikke et udtryk for, at disse forudsætninger nødvendigvis vil være retvisende. For eksempel antager Enhedslisten, at reduktionen i arbejdstiden kun vedrører de overenskomstdækkede lønmodtagere. Det forudsættes således, at reduktionen af normalarbejdsugens længde ingen afsmittende eller normdannende effekt har på arbejdstiden for øvrige beskæftigede, herunder beskæftigede uden for det overenskomstdækkede arbejdsmarked, selvstændige samt ledere og specialister uden højeste arbejdstid. Det forekommer dog sandsynligt, at lavere arbejdstid på det overenskomstdækkede arbejdsmarked kan have en vis afsmittende effekt, blandt andet fordi nogle bevæger sig mellem beskæftigelse på forskellige områder i løbet af arbejdslivet. Når Enhedslistens forudsætninger ikke korrigeres på dette punkt, er det blandt andet et udtryk for usikkerheden forbundet med skøn for den afsmittende virkning på arbejdstiden for de øvrige beskæftigede.

Nedenstående beregninger af de økonomiske konsekvenser skal således ses som regneeksempler givet de anvendte forudsætninger snarere end egentlige skøn fra Finansministeriets side over effekterne. Dette skyldes primært, at der som nævnt er betydelig usikkerhed om gennemslaget på den samlede præsterede arbejdstid.

Gentages Enhedslistens beregning af ændringen i det samlede antal arbejdstimer i økonomien med de to ovennævnte justeringer, bliver resultatet et fald i antal arbejdstimer for lønmodtagere på ca. 12,5 pct.⁷ Forudsætningerne for denne beregning er som nævnt – selv efter justeringen – forbundet med betydelig usikkerhed.

Det bemærkes, at den procentvise ændring i antal arbejdstimer for lønmodtagere ikke uden videre kan overføres til antallet af arbejdstimer i hele økonomien, hvis selvstændiges arbejdstid er uændret. I modsætning til Enhedslistens beregninger, er den procentvise reduktion af arbejdstiden for lønmodtagere derfor ikke overført til det samlede antal arbejdstimer i økonomien i beregningerne nedenfor.

⁷ Til denne beregning er benyttet de datakilder og øvrige forudsætninger, som er beskrevet i Bilag 1, side 15 i *Tid til mere – job til flere, Økonomisk baggrundsnotat om 30 timers arbejdsuge*. Den totale reduktion af arbejdstiden for lønmodtagere vil derfor være summen af den nedsatte arbejdstid blandt offentligt ansatte og privat ansatte. Konkret opgøres nedsættelsen af den samlede arbejdstid ved at antage, at 80 pct. af de offentligt fuldtidsansatte og 75 pct. af de privat fuldtidsansatte reducerer arbejdstiden med 19 pct. Ved anvendelse af de datakilder, som Enhedslisten anvender, giver det en reduktion i den samlede arbejdstid for lønmodtagere på 12,5 pct.

Effekter af en 30 timers arbejdsuge med delvist gennemslag på gennemsnitlig arbejdstid

I dette og næste afsnit illustreres de strukturelle virkninger⁸ af en reduktion af den gennemsnitlige arbejdstid med en forudsætning om, at de samlede præsterede arbejdstimer for lønmodtagerne reduceres med 12,5 pct. I dette afsnit diskuteres virkningerne af en fuldt indfaset arbejdstidsreduktion på blandt andet overførselsindkomster, personskatter og indkomstfordeling. Dette er grundlaget for, at der i næste afsnit kan foretages en beregning af virkningerne i en situation med en indfasningsperiode på 21 år, som forudsat i Enhedslistens hovedscenarie.

Hovedparten af de offentlige overførselsindkomster reguleres med satsreguleringsprocenten, der beregnes med afsæt i udviklingen i årslønnen (to år forud) på det private arbejdsmarked. Årslønnen opgøres med udgangspunkt i timelønninger (baseret på DA's StrukturStatistik) og en årlig standardarbejdstid, som er bestemt af den aftalte arbejdstid på det overenskomstdækkede arbejdsmarked. Denne standardarbejdstid er aktuelt opgjort til 1.675 timer givet en ugentlig arbejdstid på 37 timer.

En reduktion af den aftalte ugentlige arbejdstid fra 37 til 30 timer – svarende til ca. 19 pct. – vil isoleret set slå direkte igennem på satsreguleringsprocenten og dermed overførselsindkomsterne. Reduktionen vil ligeledes slå igennem på de beløbsgrænser, der reguleres efter skattelovens §20, herunder blandt andet personfradraget og topskattegrænsen. En reduktion af normalarbejdsugens længde med ca. 19 pct. vil altså – når den er fuldt indfaset – reducere overførselsindkomster og beløbsgrænser i skattesystemet med ca. 19 pct., også selvom den gennemsnitlige faktiske arbejdstid for lønmodtagere kun reduceres med 12,5 pct.

Da nogle beskæftigede ændrer deres arbejdstid med mindre end 19 pct. eller slet ikke, vil indkomstfordelingen ændre sig, og nogle vil opleve, at deres indkomst ændrer sig i forhold til beløbsgrænserne i skattesystemet. Da fx topskattegrænsen reduceres med ca. 19 pct., vil nogle, der tidligere ikke betalte topskat komme til at betale topskat, såfremt de ikke sænker deres arbejdstid tilsvarende.

Ændringerne i arbejdstider, overførselsatser og beløbsgrænser vil have betydning for både virkningen på de offentlige finanser og indkomstfordelingen i samfundet. Endvidere vil adfærdseffekter af, at nogle oplever ændrede marginalskatter, have betydning for virkningen på det samlede antal timer, der arbejdes.

Enhedslisten ser i deres beregninger bort fra disse komplikationer. For at kunne foretage en vurdering af effekterne, hvor der tages højde for de nævnte forhold, er der lagt en række beregningstekniske antagelser til grund, herunder hvordan reduktionen i arbejdstiden fordeler sig, *jf. bilag 1*.

⁸ Der ses således bort fra, at der fx kan være midlertidige efterspørgselsdrevne virkninger på bl.a. beskæftigelsen. I den nuværende konjunktursituation, hvor presset på arbejdsmarkedet er tiltagende, vil kortere arbejdstid kunne føre til tiltagende mangel på arbejdskraft, medmindre forslaget fører til bratte fald i investeringer og forbrug og dermed et økonomisk tilbageslag på kort sigt.

Den umiddelbare nedsættelse af arbejdstiden skønnes at reducere lønindkomsterne med ca. 12 pct., *jf. tabel 2*. Når reduktionen i lønindkomst er mindre end reduktionen i den samlede arbejdstid for lønmodtagere skyldes det, at de beskæftigede, som antages ikke – eller kun i begrænset omfang – at nedsætte arbejdstiden, har en højere gennemsnitlig timeløn end gruppen med fuldt gennemslag.

Den samlede fordelingsvirkning af den nedsatte arbejdstid og de afledte virkninger på satsregulering og beløbsgrænser er en stigning i indkomstforskellene svarende til godt 1 pct.-point målt ved Gini-koefficienten. Det vil sige, at Gini-koefficienten øges fra 26,6 til 27,6 pct. Den samlede fordelingsvirkning vil i sidste ende afhænge af, hvordan der findes finansiering til at modgå svækkelsen af de offentlige finanser, *jf. også nedenfor*.

Tabel 2

Samlet virkning på lønsum, overførselsindkomster, gennemsnitsskatten og marginalskatten af en nedsættelse af den aftalte arbejdstid til 30 timer med fuldt gennemslag på beløbsgrænser og satsregulering

	Lønsum	Satsreguleret overførselsindkomst	Indkomstskat	Gennemsnitsskat (berørte)		Gennemsnitlig marginalskat (beskæftigede)
				Lønindkomst	Overførselsindkomst	
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.-point
Umiddelbar inkl. adfærd	-12	-19	-9,6	35,9 → 36,4	30,7 → 31,0	41,1 → 42,1

Anm.: Overførselsindkomst omfatter skattepligtige satsregulerede overførsler samt boligstøtte og fripladstilskud til daginstitutionspasning. Gennemsnitlig marginal skat er opgjort på tværs af alle beskæftigede.

Gennemsnitsskatten på overførselsindkomster inkluderer overførsler til personer med lønindkomst i samme år, som i visse tilfælde rammes af den øgede progression i skattesystemet.

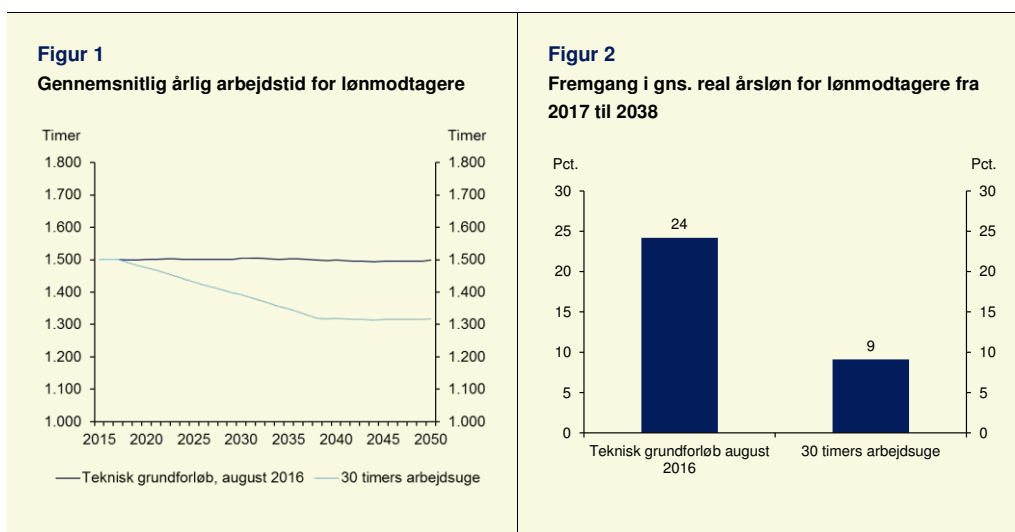
Kilde: Egne beregninger på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

Gennemsnitsskatten på både løn- og overførselsindkomster stiger, idet årslønningerne falder med 12 pct. i gennemsnit mens beløbsgrænserne reduceres med 19 pct., hvilket alt andet lige øger progressionen i skattesystemet. Således skønnes den gennemsnitlige marginalskat på tværs af de beskæftigede øget fra 41,1 pct. til 42,1 pct., hvilket efter normale regneprincipper kan bidrage til en yderligere reduktion i arbejdsudbuddet. Arbejdsudbudsvirkningen af stigningen i marginalskatten skønnes at svare til ca. 13.000 fuldtidspersoner via en timeeffekt,⁹ hvorved den samlede arbejdstidsreduktion for lønmodtagerne øges til 13 pct. og lønsummen samlet set reduceres med 12,5 pct. Den reducerede arbejdstid slår ikke fuldt igennem på lønsummen pga. sammensætningseffekter. Indkomstskatteprovenuet reduceres samlet set med knap 10 pct.

⁹ Der ses bort fra eventuelle deltagelseeffekter i denne beregning. Dette skyldes, at Finansministeriet almindeligvis beregner deltagelseeffekter ved ændret kompensationsgrad for fuldtidsbeskæftigede med forholdsvis lave lønninger, og at denne gruppe ifølge Enhedslistens forudsætninger skulle reducere arbejdstiden med ca. 19 pct., hvorved deres kompensationsgrad vil være omtrent uændret når sats- og §20-reguleringen ligeledes reduceres med 19 pct.

Indfasning af 30 timers arbejdsuge og virkninger på de offentlige finanser¹⁰

Den samlede reduktion i lønmodtagernes arbejdstid, lønindkomst og indkomstskat indføres lineært over 21 år, svarende til Enhedslistens hovedscenarie, *jf. figur 1*. Det betyder konkret, at den gennemsnitlige arbejdstid for lønmodtagerne sænkes med 0,62 pct. hvert år fra og med år 2018 til og med år 2038. Dermed reduceres den samlede fremgang i den gennemsnitlige realløn for lønmodtagere over perioden fra 24 pct. til 9 pct., *jf. figur 2*.

Anm.: Årslønnen er deflateret med prisindekset for privat forbrug.

Kilde: Teknisk grundforløb, august 2016, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Konsekvenserne på ledigheden, beskæftigelsen og BNP i 2038, hvor reduktionen af arbejdstiden er fuldt indfaset, fremgår af tabel 3. Reduktionen af lønmodtagernes gennemsnitlige arbejdstid med 13 pct. svarer til en reduktion i det samlede antal arbejdstimer i økonomien på 12 pct., idet selvstændige forudsættes at fastholde arbejdstiden.

Der sker en væsentlig forskydning af beskæftigelsen fra den private sektor til den offentlige sektor, da det offentlige serviceniveau og dermed også antallet af arbejdstimer i den offentlige sektor som udgangspunkt holdes uændret, *jf. tabel 3*.

Reduktionen i det samlede antal arbejdstimer med 12 pct. medfører, at den samlede aktivitet i økonomien reduceres omtrent tilsvarende. BNP i 2038 er ca. 12,7 pct. lavere end det ellers ville have været, svarende til ca. 269 mia. kr. i 2017-niveau. Det svarer til, at den gennemsnitlige årlige realvækst i strukturelt BNP fra 2017 til 2038 mere end halveres fra 1,2 pct. til 0,5 pct.

¹⁰ Beregningerne i dette afsnit bygger på det tekniske grundforløb fra august 2016. Finansministeriet har imidlertid for nyligt offentliggjort analyser på et nyere grundforløb fra april 2017 i forbindelse med offentliggørelsen af Danmarks Konvergensprogram 2017. Det vurderes dog ikke have betydning for effekterne i nærværende svar, at de er baseret på det tekniske grundforløb fra 2016.

Tabel 3

Virkninger af 30 timers arbejdsuge indfaset fra 2018 til 2038 med delvist gennemslag på gennemsnitlig arbejdstid

	2017	2038 (uændret arbejdstid)	2038 (lavere arbejdstid)	Virkning af lavere arbejdstid i 2038
Strukturel ledighed (pct.)	3,4	3,6	3,6	0
Strukturel beskæftigelse (1.000 personer)	2.792	2.960	2.960	0
- Heraf privat	2.016	2.102	1.970	-6 pct.
- Heraf offentlig	776	858	990	15 pct.
Samlet antal arbejdstimer (mia. timer)	4,2	4,4	3,9	-12 pct.
- Heraf privat	3,0	3,2	2,7	-17 pct.
- Heraf offentlig	1,1	1,3	1,3	0 pct.
Strukturelt BNP (mia. kr., 2017-prisniveauer)	2.124	2.711	2.367	-12,7 pct.

Anm.: Beskæftigelsen er opgjort i personer. Afrunding kan betyde at tallene ikke summer til totalen.

Kilde: Teknisk grundforløb, august 2016, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Allerede i 2025 vil reduktionen af arbejdstiden have stor indvirkning på strukturelt BNP, på trods af den reducerede arbejdstid ikke er fuldt indfaset. Således vil BNP i 2025 være reduceret med 4,7 pct. eller 100 mia. kr. (2017-niveau), hvilket svarer til en reduktion af den årlige reale BNP-vækst fra 2017 til 2025 på 0,6 pct.-point.

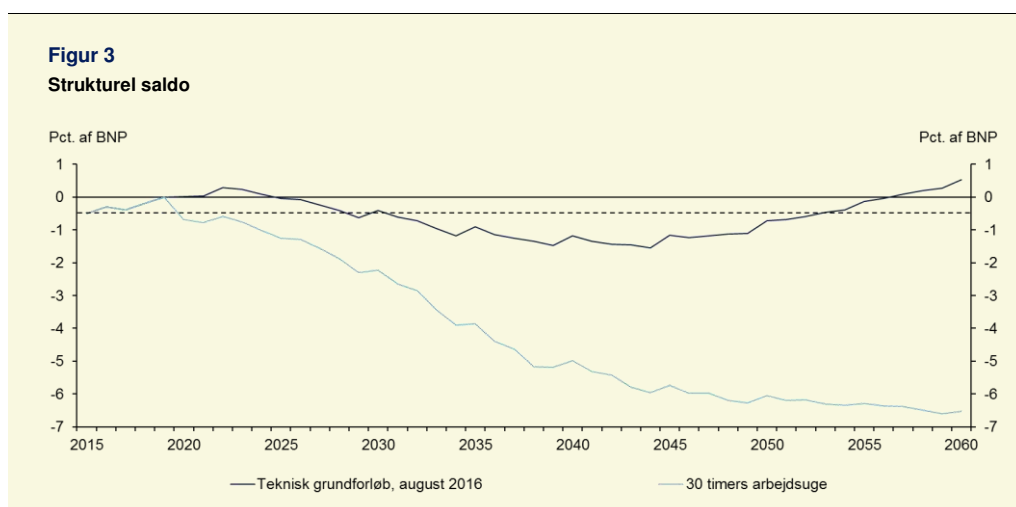
Reduktionen af arbejdstiden påvirker hverken enhedslønomskostningerne eller lønkvoten¹¹ – og dermed er også lønkonkurrenceevnen uændret uanset om denne måles ved hjælp af førstnævnte eller sidstnævnte.

De offentlige skatteindtægter falder som følge af den lavere timebeskæftigelse og aktivitet i den private sektor i forhold til, hvis arbejdstiden ikke sættes ned. I beregningerne er der taget højde for, at beløbsgrænserne i skattelovgivningen ned-sættes via § 20-reguleringen, *jf. ovenfor*. Indkomstoverførslerne reduceres i kraft af satsreguleringen med ca. 19 pct. Det samlede antal offentlige arbejdstimer er fastholdt med henblik på at yde et uændret offentligt serviceniveau. Dette betyder, at udgifterne til det offentlige forbrug ikke falder svarende til skatteindtægterne.

Samlet set bliver resultatet en markant svækkelse af de offentlige finanser, hvor den offentlige gæld på langt sigt udvikler sig uholdbart, med et stadigt stigende strukturelt underskud til følge, *jf. figur 3*. Den strukturelle saldo vil allerede i 2025 være svækket med 1,2 pct. af BNP. Holdbarheden af de offentlige finanser – målt ved den finanspolitiske holdbarhedsindikator – svækkes med i størrelsesordenen 2,5 pct. af BNP svarende til ca. 53 mia. kr. (2017-niveau).

¹¹ Lønkvoten er ikke fuldstændig uændret. Dette afspejler dog blot et omfang af sektorforskydninger, da lønkvoterne i de enkelte sektorer er uændrede.

Den resulterende udvikling i den strukturelle saldo vil ikke kunne realiseres i praksis. Den offentlige gæld ville vokse sig så stor, at det ville blive umuligt at optage offentlig gæld på de finansielle markeder, og forløbet ville føre til rentestigninger, som yderligere ville svække økonomien og forværre de offentlige finanser. Der ville således før eller siden skulle gennemføres tiltag, som enten via udgifts- eller indtægtssiden (eller en kombination) styrker og genopretter holdbarheden af de offentlige finanser. Forløbet vil også være i strid med budgetloven og EU's Stabilitets- og Vækstpagt.

Anm.: Den strukturelle saldo vises som andel af strukturel BNP i det pågældende forløb. Strukturel BNP er reduceret i forløbet med 30 timers arbejdsuge.

Kilde: Teknisk grundforløb, august 2016, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Skal der tilvejebringes øgede skatteindtægter, som svarer til ca. 2,5 pct. af BNP, vil det som udgangspunkt være nødvendigt at benytte skatter med brede baser. Bundskatten rammer en forholdsvis bred base og giver anledning til forholdsvis beskedne forvriddningseffekter på produktivitet eller arbejdsudbud sammenlignet med fx selskabsbeskatning eller progressiv beskatning af indkomst. Hvis en forøgelse af bundskatten skulle tilvejebringe et provenu på ca. 2,5 pct. af BNP efter tilbageløb og adfærd i en situation, hvor reduktionen af arbejdstiden er fuldt indfaset, skønnes det at kræve en forøgelse af bundskatten på 6,95 pct.-point (fra 12,2 pct. til 19,15 pct., regnet med 2025-regler i 2017-niveau).

En marginalskatteøgelse i denne størrelsesorden vil efter Finansministeriets sædvanlige regneprincipper reducere arbejdsudbuddet svarende til yderligere ca. 25.500 fuldtidspersoner.¹² Det bemærkes, at denne beregning er forbundet med større usikkerhed end der normalt gør sig gældende for beregninger af provenu- og adfærdsvirkninger af skatteændringer, idet der er tale om en meget betydelig ændring af marginalsatten, samt at denne sker med udgangspunkt i en hypotetisk

¹² Fuldtidspersoner er opgjort på baggrund af arbejdstiden i udgangspunktet.

situation, hvor der i forvejen er sket betydelige ændringer i arbejdsudbuddet i kraft af reduktionen af normalarbejdstiden.

Alternativt kunne den nødvendige styrkelse af de offentlige finanser opnås ved at reducere det offentlige forbrug. Det ville til illustration kræve, at det offentlige forbrug blev reduceret med knap en tiendedel. Enhedslistens forslag indebærer imidlertid, at det offentlige forbrug holdes uændret.

Konsekvenser af nedsat arbejdstid for udvalgte familietyper

Konsekvenserne af reduktionen af normalarbejdstiden for den enkeltes disponible indkomst kan illustreres ved at betragte typeeksempler. I tabel 4 fremgår den disponible indkomst før boligudgifter for en række familietyper i 2040 korrigeret for prisudviklingen, således at de er et udtryk for købekraften i 2017-prisniveau. Indkomsterne vises for 2040, dvs. to år efter at arbejdstidsreduktionen er endeligt indfaset, da effekten på satsregulering først er fuldt indfaset på dette tidspunkt (satsreguleringsprocenten er baseret på lønudviklingen to år tidligere, *jf. ovenfor*). Fremskrivningen af de disponible indkomster til 2040 bygger på en række beregningstekniske forudsætninger baseret på forudsætningerne i de mellemfristede fremskrivninger. Beregningerne er forbundet med betydelig usikkerhed.

Som det fremgår af tabel 4, betyder en reduktion af normalarbejdsugens længde med ca. 19 pct. en reduktion af den købekraftskorrigerede disponible indkomst før boligudgifter i 2040 på ca. 19 pct. for almindelige fuldtidsansatte og personer på overførselsindkomster. Her er der ikke taget højde for, at skatteindtægterne skal hæves strukturelt med ca. 53 mia. kr. (2017-niveau) for at modgå svækkelsen af de offentlige finanser. For en enlig LO-arbejder uden børn i lejebolig svarer faldet i den disponible indkomst før boligudgifter til godt 52.000 kr., mens det for en enlig pensionist i lejebolig svarer til 38.000 kr. – i forhold til en situation, hvor arbejdstiden ikke sættes ned.

Direktøren og den deltidsansatte LO'er reducerer ikke arbejdstiden i beregningen, hvorved disses bruttolønindkomster er omtrent uændrede. De ændrede beløbsgrænser og satser i skattesystemet øger den gennemsnitlige indkomstskat, og på grund af dette reduceres den disponible indkomst før boligudgifter for direktøren og den deltidsansatte med henholdsvis 22.300 kr. og 2.200 kr., *jf. tabel 4*.

Såfremt bundskatten hæves med 6,95 pct.-point for at opretholde holdbarheden af de offentlige finanser ved et uændret offentligt serviceniveau, reduceres de disponible indkomster yderligere, *jf. tabel 4*. For de beregnede typeeksempler reduceres de disponible indkomster før boligudgifter i dette tilfælde med op til 26 pct. set i forhold til, hvad de havde været i udgangspunktet i 2040 med uændret arbejdstid og bundskat. For den enlige LO-arbejder uden børn i lejebolig er det samlede tab i disponibel indkomst før boligudgifter på ca. 72.200 kr., mens det for den enlige pensionist i lejebolig er på knap 48.000 kr.

Tabel 4

Virkning på den disponible indkomst før boligudgifter for forskellige typepersoner i 2040, i 2017-priser

	Udgangspunkt (inden reduktion i arbejdstid)		Med reduktion af normalarbejdssugens længde			Med reduktion af normalarbejdssugens længde og bundskat øget til 19,15 pct.*		
	2017	2040	Nyt niveau (2040)	Ændring ift. udgangspunkt (2040)	pct.	Nyt niveau (2040)	Ændring ift. udgangspunkt (2040)	pct.
	kr.	kr.	kr.	kr.	pct.	kr.	kr.	pct.
Typen, som ikke reducerer arbejdstid								
Deltidsansat LO'er i lejebolig	186.200	226.000	223.800	-2.200	-1	204.000	-22.000	-10
Enlig direktør i lejebolig	532.800	676.700	654.400	-22.300	-3	575.100	-101.600	-15
Typen, som reducerer arbejdstid m. 19 pct.								
Enlig HK'er på mindsteløn uden børn i lejebolig	143.700	180.900	146.700	-34.200	-19	135.900	-45.000	-25
Lavtlønnet	184.700	227.100	184.000	-43.100	-19	168.700	-58.400	-26
Enlig LO-arbejder uden børn i lejebolig	218.300	276.000	223.600	-52.400	-19	203.800	-72.200	-26
Privatansatte funktionærer med 2 børn i børnehave og SFO i lejebolig	646.500	813.000	658.500	-154.500	-19	598.200	-214.800	-26
Overførselsmodtagere								
Enlig kontanthjælpsmodtager uden forsørgerpligt, over 30 år i lejebolig	105.700	126.900	102.900	-24.000	-19	97.100	-29.800	-23
Enlig dagpengemodtager uden børn i lejebolig	151.400	180.200	146.000	-34.200	-19	134.700	-45.500	-25
Par på førtidspension i lejebolig	269.700	323.000	261.900	-61.100	-19	243.000	-80.000	-25
Enlig pensionist i lejebolig	160.700	200.600	162.600	-38.000	-19	152.700	-47.900	-24

Anm.: * Det skrå skatteloft er øget tilsvarende med stigningen i bundskatten.

Den enlige dagpengemodtager, HK'er, lavtlønnede og LO-arbejder bor alle i lejebolig på 70 m² til 4.406 kr. pr måned. Funktionærfamilien med 2 børn bor i lejebolig på 130 m² til 8.071 kr. pr. måned. Den enlige folkepensionist bor i lejebolig på 70 m² til 4.161 kr. pr måned, mens den enlige kontanthjælpsmodtager bor på 45 m² til 2.833 kr. pr. måned. Førtidspensionistparret bor på 85 m² til 5.053 kr. pr. måned. Den lavtlønnede har en årlig lønindkomst på ca. 282.000 kr, hvilket svarer til den 7. indkomstpercentil for alle fuldtidsbeskæftigede (hvor fuldtidsbeskæftigede er alle, der arbejder mindst 32 timer). Alle tal er afrundet til nærmest 100 kr. Fremskrivningen af de disponible indkomster til 2040 foregår ved at lade hovedparten af beløbene i familietypermodellen følge udviklingen i årslønningerne, herunder lønindkomsterne, overførselsindkomsterne, udgifter til husleje mv. Det samme gælder med enkelte undtagelser for satser og beløbsgrænser i skattesystemet – undtagelserne omfatter grøn check og 50.000 kr. grænsen for rentefradraget, der fastholdes nominelt, samt indkomstgrænser for børnefamilieydelsen og boligstøtten, der følger prisudviklingen. Disse undtagelser er af begrænset betydning for de viste familietyper. Satser og beløbsgrænser i 2040 er dernæst reduceret med 19 pct. som følge af lavere satsregulering. Det antages, at de enkelte typers udgifter til bolig følger udviklingen i indkomsten før skat, hvilket har betydning for de familietyper som modtager boligstøtte.

Kilde: Lovmodellens Familietypermodel.

Familietyperne, som reducerer deres arbejdstid fra 37 til 30 timer, og overførselsmodtagerne vil altså have en lavere disponibel indkomst før boligudgifter i 2040 end de har i dag, når reduktionen i arbejdstid finansieres med en bundskattestigning, og deres forbrugsmuligheder bliver dermed forringet.¹³

Den resterende del af dette svar gennemgår udvalgte punkter, hvor forudsætningerne for ovenstående beregninger afviger fra forudsætningerne i Enhedslistens egen vurdering af forslaget om en 30 timers arbejdsuge. Desuden diskuteres de finansieringsmuligheder, som Enhedslisten angiver.

Enhedslistens forudsætninger om finansiering

I *Tid til mere – job til flere, Økonomisk baggrundsnotat om 30 timers arbejdsuge* anfører Enhedslisten, at skatteindtægterne vil være uændrede på den korte bane. Indtægterne er imidlertid ikke uændrede i forhold til udgifterne. Den langsomme indfasning betyder ganske rigtigt, at årslønningerne og skatteindtægterne ikke falder fra år til år når reduktionen af arbejdstiden påbegyndes. I grundforløbet stiger både de offentlige udgifter og indtægter imidlertid løbende (både realt og nominelt) – og stigningen i skatteindtægter er en forudsætning for at kunne finansiere det forudsatte fremtidige offentlige serviceniveau. Når skatteindtægterne i en lang årrække ikke stiger med samme takt som i grundforløbet på grund af arbejdstidsreduktionen, vil de ikke længere være tilstrækkelige til at finansiere det samme offentlige serviceniveau.

Enhedslisten anfører da også, at det vil blive nødvendigt at gennemføre tiltag, som styrker de offentlige finanser i forbindelse med en reduktion af normalarbejdsgens længde. Under overskriften *Øget beskatning af de rigeste husholdninger*, peger Enhedslisten på fire konkrete områder for øget beskatning, som skal tilvejebringe et øget provenu:

1. Indkomster over 1 million kr.
2. Store formuer og gaver
3. Boliggevinster som i dag er skattefrie
4. Overnormal profit i erhvervslivet

Ad 1. og 2.: Øgede skatter på indkomster over 1 mio. kr. samt store formuer og gaver vurderes kun i begrænset omfang at kunne bidrage til at tilvejebringe et provenu set i forhold til kravet på 2,5 pct. af BNP (svarende til ca. 53 mia. kr. i 2017-niveau), som er nødvendigt for at modvirke svækkelsen af holdbarheden af de offentlige finanser, *jf. ovenfor*. Dette gælder selv hvis der bliver tale om meget høj (marginal)beskatning af høje indkomster, formuer og gaver. Omlægges beskatningen af positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst, så de beskattes som personlig indkomst, og indføres herefter en millionærskat på 10 pct. af personlig indkomst over 1 mio. kr., vil beskatningen af både høje arbejdsindkomster og store

¹³ Betragtninger om forbrugsmulighederne for familietyperne ser bort fra, at det generelt lavere velstandsniveau kan medføre lavere grundpriser, hvilket vil dæmpe den negative effekt på familietypernes reale forbrugsmuligheder.

formuer øges betydeligt (sidstnævnte sker via øget afkastbeskatning). Marginalbeskatningen af arbejdsindkomst for personer, der rammes af en sådan millionærskat, vil nå op på ca. 66 pct.¹⁴ Dette skønnes at give et provenu på 6,7 mia. kr. på sigt (2017-niveau) efter tilbageløb og adfærd, hvoraf 3,8 mia. kr. kan tilskrives selve omlægningen af beskatning af positiv nettokapitalindkomst og aktieindkomst, *jf. svar på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 532 af 24. juni 2016 (alm. del).*

Med de nuværende regler forventes provenuet i 2017 fra afgift på arv og gaver (bo- og gaveafgiften) at være godt 4 mia. kr. En øget beskatning af gaver, særligt hvis den skal målrettes ”store gaver”, vurderes ikke at kunne tilvejebringe en særlig stor del af finansieringsbehovet på ca. 53 mia. kr. (2017-niveau) som følge af den reducerede normalarbejdstid. Dette peger på, at en betydelig del af finansieringen vil skulle komme fra punkt 3 og 4.

Ad 3.: Beskatning af boliggevinster svarer i et strukturelt forløb med jævnt stigende boligpriser omtrent til at øge den løbende boligbeskatning.¹⁵ En markant forhøjelse af ejendomsskatten (grundskyld mv.) og ejendomsværdiskatten, som i udgangspunktet forventes at give et provenu på henholdsvis godt 28 mia. kr. og knap 14 mia. kr. i 2017, vil kunne levere et betydeligt finansieringsbidrag. Dette vil dog som udgangspunkt ramme alle boligejere og ikke kun ”de rigeste husholdninger”. Øget beskatning af dyre boliger alene vurderes ikke at kunne tilvejebringe betydelige finansieringsbidrag set i forhold til behovet på ca. 53 mia. kr. (2017-niveau).

Ad 4.: Overnormal profit i erhvervslivet kan fx beskattes hårdere ved at øge selskabsskatten, som i 2017 forventes at indbringe et provenu på godt 53 mia. kr. Selskabsskatten er imidlertid en skat, som er forbundet med forholdsvis store forvriddningstab. En forøgelse af selskabsskatten vil blandt andet forvride virksomhedernes beslutning om at investere i Danmark i forhold til andre lande og (givet de investerer i Danmark) hvor meget der investeres.¹⁶ Forvriddningen af investeringsbeslutningen vil betyde, at lønmodtagerne i praksis vil bære størstedelen af byrden ved selskabsskatten, og det vil som udgangspunkt være mere hensigtsmæssigt – også for lønmodtagerne – at beskatte lønindkomsten direkte (fx via højere bundskat). Udover forvriddningen af investeringsomfanget vil en forøgelse af selskabsskatten igennem overskudsflytning via transfer-pricing og tynd kapitalisering endvidere kunne reducere basen for selskabsskatten og dermed provenuet.

¹⁴ Ses der bort fra det skrå skatteloft er marginalskatten på arbejdsindkomst for en person, der betaler topskat, i en gennemsnitskommune på $(8 \text{ pct.} + 0,92 * (12,2 \text{ pct.} + 25,6 \text{ pct.} + 15 \text{ pct.})) = 56,6 \text{ pct.}$ Hvis personen derudover tjener nok til at blive omfattet af en millionærskat på 10 pct., bliver marginalskatten på arbejdsindkomst $(8 \text{ pct.} + 0,92 * (12,2 \text{ pct.} + 25,6 \text{ pct.} + 15 \text{ pct.} + 10 \text{ pct.})) = 65,8 \text{ pct.}$

¹⁵ Der kan dog være administrative vanskeligheder eller indlåsningseffekter af at beskatte avancer, som undgås ved løbende boligbeskatning.

¹⁶ Selskabsskatten pålægges ikke kun overnormal profit, men også normalafkastet på den egenkapitalfinansierede del af kapitalapparatet. Sidstnævnte – og dermed forvriddningen af virksomhedernes investeringsomfang, givet de investerer i Danmark – kan i princippet undgås ved at indføre et fradrag for normalafkastet af egenkapitalen (ACE) i kombination med en forøgelse af selskabsskatten. I dette tilfælde vil der dog stadig kunne være betydelige forvriddninger forbundet med en markant forøgelse af selskabsbeskatningen – blandt andet forvriddning af virksomhedernes beslutning om i hvilket land, der investeres.

Enhedslistens forudsætninger om gennemslaget på BNP

Til beregning af, hvilken effekt en given reduktion i det samlede antal arbejdstimer har på BNP, benytter Enhedslisten en ADAM-multiplikator på 0,8. Således forudsættes, at en reduktion i det samlede antal arbejdstimer på 1 pct. reducerer BNP med 0,8 pct. på langt sigt.

I beregningerne ovenfor er det i overensstemmelse med de beregningstekniske principper for de mellemfristede fremskrivninger forudsat, at en reduktion i det samlede antal arbejdstimer på 1 pct. alt andet lige reducerer BNP med 1 pct.¹⁷ Når der ikke bruges en multiplikator på 0,8, hænger det blandt andet sammen med, at denne ADAM-multiplikator bygger på forholdsvis beskedne priselasticiteter i udenrigshandlen og ikke tager højde for alle potentielle mekanismer, hvorigennem eksporten kan påvirkes.

Danmarks Statistik anerkender da også, at priselasticiteterne i ADAM ikke har været estimeret med henblik på permanente ændringer i arbejdsudbuddet, og at de estimerede elasticiteter i denne sammenhæng kan undervurdere eksportens reaktion. I den seneste version af ADAM-modellen har Danmarks Statistik derfor ændret eksportrelationen, således at eksportmarkedet er en voksende funktion af størrelsen på dansk produktion. Dette peger i retning af, at den ovennævnte multiplikator hidtil har været for lille i ADAM.

Enhedslistens øvrige finansieringskilder

Enhedslistens antager, at en kortere arbejdsuge vil reducere sygefraværet for offentlige ansatte med 50 pct. Finansministeriet vurderer, at der ikke er tilstrækkelig empirisk belæg for at indregne en sådan reduktion af sygefraværet som følge af reduceret arbejdstid med udgangspunkt i en normalarbejdsuge på 37 timer. Enhedslistens baggrundsnotat peger på enkeltstående eksperimenter fra Sverige, men det kan efter Finansministeriets vurdering ikke lægges til grund, at resultaterne af sådanne eksperimenter kan overføres til hele den danske offentlige sektor eller økonomien generelt.

Enhedslisten fremfører endvidere, at en reform af unødige dokumentationskrav kan frigøre arbejdstimer svarende til 30.000 stillinger af 30 timers ugentlig arbejdstid. I den forbindelse skal det blot bemærkes, at et sådan uudnyttet potentiale – såfremt det findes – i givet fald skulle realiseres uanset om arbejdstiden reduceres eller ej. Dermed ændrer det ikke på den konklusion, at en reduktion af arbejdstiden vil kræve lavere offentligt serviceniveau eller højere skatter i det beskrevne omfang set i forhold til en situation med uændret arbejdstid.

Afslutningsvis bemærkes det, at danskernes arbejdsindsats er afgørende for finansieringen af det danske velfærdssamfund. Fordi den offentlige sektor er stor og de

¹⁷ I ovenstående beregning betyder sammensætningseffekter, at timeproduktiviteten for økonomien som helhed falder en anelse, således at den procentvise ændring i BNP afviger lidt fra den procentvise ændring i det samlede antal arbejdstimer.

offentlige udgifter høje sammenlignet med de fleste andre lande, er det vigtigt for finansieringen af den offentlige økonomi, at danskernes samlede arbejdsindsats ikke reduceres, men tværtimod øges ved at styrke det samlede arbejdsudbud.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
Finansminister

Bilag 1. Antagelser om delvist gennemslag på gennemsnitlig arbejdstid af 30 timers arbejdsuge

For at kunne foretage en vurdering af effekterne af en normalarbejdsuge på 30 timer, hvor der tages højde for, at deltidsansatte samt specialister og lønmodtagere uden øvre arbejdstid ikke eller kun i mindre omfang sænker arbejdstiden, er der gjort antagelser om fordelingen af den samlede ændring i antallet af arbejdstimer i økonomien på individniveau. Dette gøres ved at tage udgangspunkt i arbejdstidsfordelingen fra Arbejdskraftundersøgelsen (for 2015). Baseret på denne arbejdstidsfordeling reduceres arbejdstiden for lønmodtagere med arbejdstid, som ligger i et interval omkring 37 timer, således, at reduktionen i det samlede antal arbejdstimer for lønmodtagere er ca. 12,5 pct., når reduktionen af arbejdstiden er fuldt indfaset (hvortil kommer afledte adfærdseffekter fra ændrede marginalsatser).

Med de gjorte forudsætninger er Enhedslistens (justerede) forudsætninger søgt afspejlet, herunder at personer på deltid, specialister og lønmodtagere uden højeste arbejdstid ikke eller kun i mindre omfang sænker arbejdstiden. For personer, der arbejder 37 timer i udgangspunktet reduceres arbejdstiden med 7 timer til 30 timer. Lønmodtagere med en ugentlig arbejdstid under 26 timer eller over 48 timer nedsætter ikke arbejdstiden. For personer, der arbejder 26 timer til 48 timer antages reduktionen af arbejdstiden at være større, jo tættere arbejdstiden er på 37 timer i udgangspunktet.

Arbejdskraftundersøgelsen omfatter et begrænset udsnit af de beskæftigede lønmodtagere. Med henblik på at vurdere de provenu- og fordelingsmæssige konsekvenser af en arbejdsuge på 30 timer, er disse forudsatte ændringer i den ugentlige arbejdstid overført på de personer, hvis årsindkomstoplysninger ligger til grund for Finansministeriets sædvanlige provenu- og indkomstfordelingsberegninger.¹⁸

¹⁸ Dette gøres ved at opgøre fordelingen af de beregnede arbejdstidsreduktioner for givne indkomstintervaller på baggrund af Arbejdskraftundersøgelsen og lægge denne fordeling ned over datagrundlaget for Finansministeriets sædvanlige indkomstfordelings- og provenuberegninger.